

SLOVENE.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemani velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejemani velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo in ekspedicija, Stolni trg št. 6. poleg „Katoliške Bukvarne“.

Oznaniila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.
Izhaja vsak dan, izven nedelje in praznike, ob 1/8. uri popoldne.

Štev. 55.

Ljubljani v torek 8. marca 1892

Letnik XX.

Deželni zbor kranjski.

(Druga seja, dne 8. marca.)

Deželni glavar g. Oton Detela otvori sejo ob 1/2. uri. Ko je bil zapisnik prve seje prečitán, naznani, da je došlo več prošelj, ki so se izročile finančnemu in gospodarskemu odseku.

Poslanec Klun poroča o izkazu kranjskega učiteljskega pokojninskega zaklada za leto 1890.

Dohodki so bili:

1. Preostanek od zaloge šolskih knjig 938 gld.;
2. šolske globe 1109 gld. 50 kr.;
3. 10% in 2% pokojninski odtegljeji 6265 gld. 87 1/2 kr.;
4. obresti aktivnih glavnice 1346 gld. 10 kr.;
5. dotacijski doneski kranjskega deželnega zaklada 13.400 gld.;
6. povrnjeni troški 103 gld. 7 kr. Skupni pravi dohodki so torej znesli 23.162 gld. 54 1/2 kr., torej 974 gld. 54 1/2 kr. več, kakor je bilo proračunjeno.

Povrnene pokojnine so znesle 8 gld. 88 kr., pričetni blagajnični ostanek 32.812 gld. 80 1/2 kr., torej vsi dohodki 55.984 gld. 23 kr.

Troški:

1. Pokojnine učiteljev 13.561 gld. 49 kr.;
2. pokojnine učiteljskih vdov 6251 gld. 70 kr.;
3. vzgojnine 1141 gld. 82 1/2 kr.;
4. miloščine 2105 gld. 96 kr.;
5. odpravnine 600 gld.;
6. pogrebne 130 gld.;
7. povrnjeni dohodki 100 gld., vkupe torej znašajo vsi troški 23.890 gld. 97 1/2 kr., torej 1670 gld. 97 kr. več, kakor je bilo proračunjeno.

Ako se dejanski stroški odštejejo od skupne svote dohodkov v znesku 55.984 gld. 23 kr., pokaže se konečni blagajnični ostanek v znesku 32.093 gld. 25 1/2 kr., in sicer v državnih obveznicah št. 35.753 in 126.392 v skupni glavnici 32.050 gld. in 43 gld. 25 1/2 kr. v gotovini.

Ker je pričetno blagajnično stanje znašalo 32.812 gld. 80 1/2 kr., kaže se zmanjšava blagajničnega ostanka za 719 gld. 55 kr., nasprotno pa pomnožitev čistih zastankov za 1146 gld. 84 kr.

Večina teh zastankov so šolske globe, ki znašajo 4818 gld., to je za 658 gld. več, kakor v pričetku letu. Zato je že lani d-želni odbor priporočal deželnemu šolskemu svetu, da naj se strogo iztrjuje šolske globe in ne nakladajo ljudem, ki jih ne morejo plačevati, ampak naj se zanikrni stariši kaznujejo na drug način, neiztrljive globe pa naj se odpišejo. Deželni zbor jemlje na znanje ta izkaz.

Računski zaključek normalno-šolskega zaklada za leto 1890 kaže dober vspeh, ker se je v primeri s proračunom prihranilo 17.891 gld. To se je doseglo, ker so bili na eni strani dohodki večji, na drugi pa troški manjši, kakor so bili proračunjeni.

Vsi dohodki so bili proračunjeni na 169.874 gld. 21 kr., v istini pa se je prejelo 180.141 gld. 61 kr., torej mimo proračuna za 10.267 gld. 40 krajcarjev več.

Glavni del teh večjih dohodkov znašajo 10% doklade na davke; ker razložba dohodkov kaže te-le dohodke: I. obresti nespremenjene 3847 gld. 20 kr., II. doneski 19.983 gld. 8 1/2 kr., torej že višji za 151 gld. 73 1/2 kr.; III. 10% priklada pa 155.498 gld. 21 1/2 kr., tedaj več za 9498 gld. 21 1/2 kr.; IV. razni dohodki 813 gld. 11 kr., torej višji za 617 gld. 45 kr.

Gledé doneskov od zapuščin omeni, da se je bilo vsled novega zakona, ki vravnava te doneske, za leto 1890 prvokrat za 1350 gld. več proračunilo, kakor je bil nasvetoval deželni odbor, in da se je od tega povikšanja v istini dobilo 1000 gld., ker je ta donesek samo za 350 gld. 68 1/2 kr. zaostal za proračunjeno svoto. Ali če se pomisli, da je leta 1890 umrlo le malo imovitejših ljudi, odpadek 350 gld. nima ničesar pomenjati.

Vsi dohodki so znašali 180.141 gld. 61 kr.

Troškov je bilo manj za 7623 gld. 82 kr., ker se je potrosilo:

I. za aktivitetne užitke učiteljev 261.386 gld. 1/2 kr., to je, 7785 gld. 99 1/2 kr. manj;

II. dotacije znašajo 3878 gld. 18 kr., to je za 366 gld. 18 kr. več;

III. nagrade in podpore so bile 16.014 gld. 34 1/2 kr., torej tudi več za 484 gld. 34 1/2 kr.;

IV. pokojnine učiteljskih vdov 637 gld. 50 kr., to je za 100 gld. manj, ker je leta 1889 umrla Eliza Margreiter;

V. miloščine nespremenjene 269 gld. 16 kr.;

VI. pri raznih troških 182 gld. 65 kr., to je za 567 gld. 35 kr. manj.

Vsi troški so znašali torej 286.656 gld. 84 kr., to je 7623 gld. 82 kr. manj.

Vsled večjih dohodkov in manjših troškov dalo se je iz deželnega zaklada namesto proračunjenih 124.406 gld. 45 kr. le 107.627 gld. 93 1/2 kr., torej se je v istini prihranilo 16.778 gld. 51 kr.

Poročilo se vzame na znanje. (Konec sledi.)

Sloveni — mučeniki.

Devet list.

Orenburška gubernija 18. avgusta 1891.

Častiti oče, učitelj in varuh naš, izgnane dece, vsi želimo sreče, zdravja. Prejeli smo iz rôk — — za kar se najprisrčneje zahvaljujemo.

Osmeljujemo se javljati, da je tu v tem kraju velika bēda in ogromna draginja. Pred petimi tedni je bila pšenica po 75 kopejek, a dva tedna pozneje se je podražila na 2 rublja in sedaj stane okoli 2 rubljev. Rž je bila po 50 kopejek, a sedaj je po 1 rub. 50 kop., in vendar je sedaj še le žetev, a ljudstvo že prosi vlado pomoči, da bi mu dala živeža, ker nima kaj jesti, niti dela.

Na nekaterih krajih so posejali po 20 pudov, a spravijo po 5 pudov in tudi prav ničesar ni

LISTEK

Sebastopolj.

(Spisal Lev. Tolstoj, prevel J. P.)

(Dalje.)

Bližnje žvižganje topove krogelje ali bombe vas neprijetno iznenadi, ko baš začnete iti navkreber. Nakrat razumete, in to povsem drugače, nego ste razumeli poprej, pomen strelnega grmenja, katero ste slišali v mestu. Nekak tihi zoperni spomin se nakrat vzbudi v vaši domišljiji. Posebno začnete ná-se bolj misliti, nego na vse, kar vidite. Manj se zanimате za vse, kar je okrog vas, in polasti se vas neko čuvstvo bojzljivosti. Vi se prizadevate, da udušite ta glas pri vidu nevarnosti, ki se je nakrat oglašil v vas, posebno ko zagledate vojaka, kateri maha z rokami smejoč se hitro teče mimo vas navkreber po gostem blatu. Nehoté napnete prsi, povzdignete višje glavo in plazite gori po polzki glinasti poti. Ko ste malo prišli v klanec, začno brenčati puškine krogelje mimo vas. Vi morda mislite, bi line bilo bolje iti po jarku, ki drži ob poti; ali jarek je napolnjen z nekim poltekočim smrdčim blatom do kolena. Gotovo pojdete po poti, posebno

ker vidite, da vsi gredo po poti. Ko greste kacic dvesto korakov, pridete na umazan prostor, obkrožen od vseh strani s stolpi, nasipi, okopi, podzemnimi kočami, na katerih stojé veliki bronasti topovi in pravilni kupi krogelj. Tukaj sedi na bateriji pest vojakov, tam na sredi leži razbit top, do polovice pogrezen v blatu, tam zopet gre pešec s puško mimo baterij in s težavo vleče noge iz blata. Povsod na vseh straneh in na vseh mestih vidite razbite stvari, nerazpočene bombe, topovske krogelje, sledove taborišča, in vse to leži v poltekočem blatu. Kakor se vam zdi, blizu sebe slišite udar topove krogelje, od vseh strani slišite različne zvoke puškinih krogelj — brenčeče, kakor čebela, žvižgajoče, hitre in doneče kakor struna — slišite strašen grom streljanja, ki vas pretresa.

„Tako, to je četrta utrdba, to je ono strašno mesto!“ mislite si in čutite malo ponosa in mnogo strahu. Pa motite se. To še ni četrta utrdba. To je Jazonovska reduta — kraj, ki primeroma ni tako nevaren in nikakor ni strašen. Da pridete v četrto utrdbu, nagnite se na desno po tem ozkem jarku, po katerem jo je zavil vojak pešak. Po tem jarku morda zopet srečate nosilnice, pomorščake, vojake z lopatami, zagledate vodila podkopov, podzemelske koče, v katerih blato moreta zlesti sključena samo dva človeka, tam vidite kozake čnomorskih bata-

lijonov, ki se preobuvajo, jedo, kade iz pip, povsod pa tudi vidite smrdljivo blato, sledove taborišča in puščena železnina v vsemogočih oblikah. Ko pridete zopet kacic tristo korakov, zopet pridete do baterije — na prostoru, izitem z jamami in obdanem s kulami, nasutimi iz zemlje, topovi na nasipih iz prsti. Tukaj zagledate morda pet pomorščakov igrajočih kvarte pod prsobranom in pomorskega častnika, kateri zapazivši v vas novega človeka, vam z veseljem razkaže svoje gospodarstvo in sploh vse, kar bi vas utegnilo zanimati. Častnik tako mirno dela cigarete iz rumenega papirja, tako mirno hodi od jedne strelne line k drugi, tako mirno brez najmanjše prisiljenosti govori z vami, da ne gledé na krogelje, katere pogosteje kakor poprej brenče mimo vas, sami postanete hladnokrvni in pazljivo poprašujete, in poslušate pripovedovanje častnikovo. Častnik vam pove tudi, pa samo, če ga vprašate, kako je bilo petega pri bombardovanju, kako je pri njegovi bateriji mogel delovati le eden top in je iz vsega moštva mu ostalo le osem mož, ali je vendar drugo jutro že zopet streljal iz vseh pet topov. Pove vam, kako je petega priletela bomba v kočo pomorščakov in ubila osem ljudi. Iz line pokaže vam baterijo in nasipe sovražnikov, ki so le kacic 30—40 sežnjev oddaljeni. Vi ničesar ne vidite, a če pogledate, jako se začudite, da je ta beli kameniti nasip,

spraviti. Od spomladi do konca junija ni bilo nič dežja, tedaj ni sena ni, ni kroha.

Okoli Zgornjega Uralska in od Orska do Urals je taka lakota, da živina gladu poginja, zakaj ne samo ni kaj kositi, marveč zemlja je povsod gola. Sejo samo jaro žito, ker ozimine tu ne poznajo, pa kjer se je kdo zapoznil, mu setev prav nič ni vskalila in se le po dežju je vskalila, ker se je pokazala nova spomlad, pa prišla je prepozno, ker v tej dobi pride slana. Zakaj tu je tak kraj, da je bil začetkom julija še tak mrz, da je voda zamrznila v malih rekah, in v vedrih smo morali led izsekavati.

Deseti list.

Orenburška gubernija 26. avg. 1891.

Velečastiti oče, učitelj in varuh nas izgnane dece, mi pošljamo svojo sinovsko zahvalo za poslano nam podporo; zraven tudi za to, kar je bilo poslanega — — —, in molimo v vsakdanjih molitvah Boga.

Ko so nas odpeljali iz naše domovine tu sem, nam je okrajni načelnik grozil: „Tija vas povedó, koder ljudje ljudi jedó, in tam vas požeró; tedaj rajši se podajte tu na tem kraju.“ Pa mi smo na to odgovorili, da je Bog povsod z nami, tedaj se ničesar ne bojimo.

In tako se je zgodilo, da nas vendar nobeden ni doslej pojedel, in živi se le še z božjo pomočjo, dasi nam je hudo mej tukajšnjim narodom, ker redkokdaj slišiš božjo besedo, ko imamo cerkve jako daleč, a mej narodom se slišijo samo kletvine, klafanje, zmerjanje, zlodejstva, cele noči popijanja in boji.

Ne varčujejo, dasi že tri leta ni bilo dobre letine. Tudi to leto je bil samo en dežek, in še ta ne dolgo, tako, da so usahnole loke. Pud sena stoji po 20 kop, pud pšenične moke 1 rubelj 50 kop., ržene 1 rub. 30 kop., ovsu 1 rub. 25 kop., ječmena 1 rub. 20 kop., prosa (kaša) 1.50 rub., ajde (tatarke, grečke) 1.40 rub.

Graha in krompirja kar nič ni. Letino je dal Bog tako, da desetina (del zemlje), ki ima 100 sežnjev dolgoti in 40 širokosti, daje po mlatvi 8—10 pudov. Vidna kazen božja je prišla na te kraje.

Politični pregled.

V Ljubljani, 8. marca.

Netranje dežele.

Češko-nemška sprava. Poslednje upanje nemških liberalcev na Češkem je z izjavo konservativnih veleposestnikov splavalo po vodi. Pričakovali so še vedno, da bodo veleposestniki se odločili od drugih čeških zastopnikov in pomagali liberalcem spraviti dunajske punkcije pod streho. Apelovali so po svojih listih vedno na njih dano besedo in tako nekako pritiskali nanje. Sedaj pa nemški listi vzdihujejo, da je sprava pokopana. In zakaj? Morda so se Staročehi in veleposestniki odrekli dani besedi, ali morda stavijo take pogoje, da jih Nemci vsprejeti ne morejo, ako se ne odrečejo ustavi. Nič takega. Staročehi in veleposestniki so celó veledušno popustili v tej stvari svoje državnopravno stališče. Postavili so se odločno na stališče ustave in zahte-

vajo, da se pred izvršenjem sprave izvede narodna enotnost. To imajo pač Čehi pravico zahtevati. Ustava se ne da lažje sprejeti, nego se seštevila dunajske punkcije, in s tem, da so zanj glasovali, so Nemci tudi dali nekako besedo, da jo izvrše. Zatorej je njihova dolžnost, da pripomorejo do svoje izvrševanja pogodbe narodne enotnosti, še le potem pride na Čeha dolžnost, da pomagajo spravi do veljave.

Bukovina. Razpór mej deželnim predsednikom in deželnim glavarjem ne bo ostal brez daljših političnih posledic. Poljski listi pozivljejo vse nerumunske stranke v Bukovini, da se združijo proti Rumunom. Koliko uspeha bo imelo poljsko prizadevanje, se sedaj ne more vedeti. Mi bi seveda ne mogli odobravati zveze Poljakov in Rusinov z Nemci proti Rumunom. S tem bi se le povzdignil nemški vpliv v Bukovini in bi gotovo Slovanom ne bil v korist. Pomisliti je tudi treba, da bi taka politika tudi imela slab vpliv na razmere v državnem zboru. Rumuni bi ne mogli lahko več vkupje hoditi s Poljaki. Nastal bi torej na desnici nov razkol. Rumunov sicer ni veliko v državnem zboru, ali priti utegnejo časi, ko bo na enem samem glasu mnogo ležeče.

Ogersko. Adresa ogerske vladne stranke ni posebno zanimiva. Zastoj bi tudi kdo iskal v njej velikih idej. Ali nekaj smo pa vendar zapazili, kar je jako karakteristično za razmere na Ogorskem. Govori se o tem, kako bi se povzdignilo gmotno in duševno blagostanje naroda. Po tem takem je ogerski vladni stranki na blagostanju in napredku le jednega samega naroda ležeče, to seveda le madjarskega. Ker je adresa nekaj program vladne stranke, že sedaj lahko vemo, po kakšnih načelih se bo v bodoče vladalo na Ogorskem.

Vnanje države.

Srbija. Srbska skupščina je vsprejela budget s 73 proti 12 glasom. Poslanec Katić je glasoval za budget, dočim je dosedanjí vladni pristaš pop Prokopjević glasoval proti budgetu in se izjavil, da za budget glasovati ne more, ker je primanjkljaja 5 ali 6 milijonov in nasprotuje programu radikalne stranke.

Grško. Kakor se kaže, so tisti poslanci, ki so priporočali kralju, da pokliče Ralijevo ministerstvo, s tem le hoteli napraviti zmešnjavo in tako pomagati Delijanisu zopet na krmilo. Njih nakana se pa jim ni posrečila. Kralj bo obdržal sedanje ministerstvo, ki se bo popolnilo. Vnanje zadeve je že prevzel bivši poslanik v Rimu, Meletopoulos.

Rusija. Novi komunikacijski minister baje namerava več visokih oseb odstraniti v železniški upravi in jih nadomestiti z drugimi. Govori se, da hoče z vso odločnostjo postopati. To bo tudi tem lažje storil, ker ga bo podpiral finančni minister Višnjegradski, ki je tudi odločen in jako vpliven mož. Brez velikih osebnih prememb se pa razmere ne dadó zboljšati. Nekateri uradniki so nevedni, drugi so pa sleparji. Le tako je bilo mogoče, da so stvari tako daleč prišle, da neso o pravem času mogli spraviti žita v kraje, kjer je glad. Temu neso bile krive le slabe železnice, temveč tudi pomanjkanje dobre volje. Mnogi uradniki so v zvezi z žitnimi spekulanti in so torej imeli svoje uzroke, da so ovirali prevažanje žita. Ko se je pa žito izvažalo v inozemstvo, pa pri železnicah ni bilo na pol toliko ovir. Ministru bo treba vzeti metlo in pomesti Augijev hlev.

Francija. Constansovi nasprotniki se bojé, da bi ta mož zopet ne prišel na površje, zaradi tega sedaj po listih razpravljajo razne nelepe stvari o njem, ki so nekoliko resnične, nekoliko pa izmišljene. Rochefort se baha v svojem listu, da je on vrzel

Constansa s tem, da je njegovo prejšnje življenje razkril svetu, in preti, da ga bo zopet vrzel, če pride še na krmilo. Objavlil bo neke papirje. S tem najbrž le straši Constansove pristaše, da bi ga popustili. Da ima Rochefort res še take papirje, ki bi stodovali Constansu, bi im gotovo že bil porabil, saj je dovolj znan njegova brezozirnost.

Anglija. Pri volitvah v grofjski svet v Londonu dobili so liberalci pravega večjega. Nič ni pomagalo, da so poslednje dni naprvi konservativni politiki, med njimi celó vojvoda Westminsteri, najbogatejši posestnik v Londonu, začeli agitacijo za svojo stranko. Ta zmaga bo gotovo močno vplivala na bodoče volitve za parlament. Liberalci so sedaj dobili pogum in bodo s podvojeno odločnostjo agitovali po vsej Angliji.

Španija. Na Španskem tudi preti ministerska kriza. Ministerski predsednik Canovas del Castillo je že stavil nekako zaupnico. Izjavil se je, da vlada odstopi, ko bi zbornici odklonili naredbe, katere priporoča vlada v napravo ravnotežja v državnem gospodarstvu. Ko bi vladno stališče bilo posebno trdno, bi se minister gotovo ne bil tako izjavil.

Izvirni dopisi.

Iz Kočevja, 6. marca. Ako Bog dá, razširjale se bodo naše novice čez leto dnij hitreje po svetu, kakor dandanašnji, ko potrebuje pismo do uredništva skoro ves dan, in novica že ni več novica, ko pride v list. Kljub temu nismo Kočevci zadnji na svetu. Imamo namreč svoj list, ki vsemu svetu kaže, kako napredujemo. Ta list je nekaterim bralcem izvestno že znan, drugim morda ne. Zato mi ga treba nekoliko predstaviti. Ime mu je „Mittheilungen des Vereines der Deutschen in Gottschee“. Izhaja na Dunaju vsakega 15. dne v mesecu, stane na leto 1.50 gld. in obsega 6 do 8 strani. Kakor se iz naslova razvidi, ni pisan v kočevski govorici, ampak v nemščini, da je dostopen tudi drugim bralcem. In kaj je vsebina temu listu? Kaj raznolična. Obravnavajo in razpravljajo se vprašanja, ki se tičejo kočevskega ozemlja, kakor šolske razmere, napredek, shodi, smrt, poroke važnejših oseb in razne novice. Govori se tudi o cerkvi, o sirotišču, misijonski hiši, o vravnavi podzemeljskih vod, o ledenih jamah, o bajkah, pripovedkah in šegah kočevskih. Ker je list glasilo omenjenega društva, ne peča se s politiko, vendar se hoče „oglasiti, če se bo žalila ali motila narodnost na kateremkoli polju narodnega življenja, ali če se bo škoda godila materijalni koristi ožje domovine.“ Med znamenitejše članke moramo šteti oni, ki govori, koliko je mesto v zadnjih 20 letih napredovalo, in kaj treba še storiti, da se bo še bolj razvelo.

Koliko se je v 20 letih storilo! Zidali so nov gimnazij (1872 — 1874), gradili nov kamenit most čez Rinžo, odpravili mesarske kolibe s Turjaškega trga, zaznamovali hiše z novimi številkami, dali ulicam nova imena, zasadili drevored na Turjaškem trgu in drugodi in razširili pokopališče.

Če se ozremo na šolstvo, zapazimo tudi tu nov napredek. Ustanovila se je dekliška in obrtnonadaljevalna šola. „Nemški šulferajn“ je ustanovil l. 1882 strokovno šolo za lesni obrt, poslopje pa je dal zidati znani dobrotnik kočevske učeče se mladine,

na katerem se suče majhen bel dim, sovražnik — on, kakor govoré vojaki in pomorščaki.

Da bi se malo pobahal ali pa zato, da vam napravi veselje, ukaže častnik še malo streljati. Pokliče podčastnika in vojake k topu. Štirinajst živih in veselih mož prihiti. Ta vtiče baš pipo v žep, oni še hrusta poslednji ostanek suharja. S podkovanimi škornji stopijo h topu in ga nabašejo. Poglejte obraze, vedenje in gibanje teh ljudij: v vsaki brazdi tega zagorelega, koščenega obraza, v vsaki mišici, v visokosti teh pleč, v debelosti teh nog, obutih v velikanske čevlje, v vsakem gibanju, mirnem, odločnem in počasnem vidite one glavne poteze, ki sestavljajo Rusa — priprostost in upornost; tukaj vidite na vsakem licu, da je vojna nevarnost, zloba in trpljenje poleg teh glavnih lastnostij, pridala sledove spoznanja svoje vrednosti in visoke misli, čuvstva.

Nakrat iznenadi vas strašen grom, ki ne pretresa le vaših ušesnih organov, temveč vse vaše telo. Za tem slišite žvižganje odletele krogelje, gost smodnikov dim objame vas in pomorščake, premikajoče se okrog topa. Po tem strelu pa slišite različno govorjenje pomorščakov, vidite, kako so se naukušili in se pojavilo njih čuvstvo, katerega si neste pričakovali, morda je to čuvstvo zlobe, maščevanja nad sovražnikom, katero se skriva v srci vsakega.

„Priletela je prav v lino; pogledjte, ubila je dva, ... baš so ju odnesli“, radostno kličejo pomorščaki.

„Sovražnik je tudi dobil pogum, takoj ustrelil semkaj“, reče nekdo, in zares kmalu zaslišite pred seboj grom, dim; stražnik stoječ na prisbranu zavpije: „poljski top!“ In potem zažvižga mimo vas topova krogla, zasadi se v zemljo in vrže okrog sebe blata in kamenja. Baterijski poveljnik se je razsrdil zaradi te krogelje in ukazal je nabasati drugi in tretji top; sovražnik tudi začenja odgovarjati nam in vi čutite zanimiva čuvstva, slišite in vidite zanimive reči. Stražnik zopet zakriči: „poljski top!“ in zaslišite ravno tak grom in udar, ali pa zakriči: „možnar!“ in zaslišite enakomerno, dovolj prijetno žvižganje bombe, s katerim težko združite misel o strašnem, slišite, kako se približuje to žvižganje, potem zagledate črno kroglo, udar v zemljo, zveneči razpok bombe. Z žvižganjem in brližganjem razlete se kosi, po zraku zašume kamni in vas poškopri s blatom. Pri teh zvokih čutite čudno čuvstvo veselja s strahom.

Ta čas, ko krogla leti proti vam, vam nekako šine v glavo, da krogla ubije vas; pa čuvstvo samoljubja vas podpira in nikdo ne zapazi noža, ki vam reže srce. Ko je pa krogla odletela mimo, ne da bi bila vas zadela, vi zopet dobite pogum in

neko čudno neizraljivo čuvstvo polasti se vas, tako da vas nekako posebno mika nevarnost, igra mej življenjem in smrtjo, želite, da bi bližje in bližje padale krogelje in bombe. In sedaj stražnik zopet zakriči s svojim gromkim in debelim glasom: „možnar!“ Zopet žvižganje, udar in razlet bombe, hkratu pa tudi človeško stokanje. Stopite k ranjencu, kateri ima ves v krvi in blatu čuden nečloveški vid. Hitro pridejo z nosilnicami. Pomorščaku je odtrgalo del prsij.

V prvem trenutku se je na obrazu, oškropljenem z blatom videl samo strah in nekakov izraz trpljenja, ki je lasten človeku v takih trenutkih. Ko mu pa prineso nosilnice in se on sam vleže na zdravo stran, opazite, da se je prejšnji izraz svojega obraza zamenil z izrazom nekega ponosa in visoke neizrecne misli, oči se mu bolj zasvetijo, zobje stisnejo, glava se s trudom vzdiguje, in ko ga vzdignejo, ustavlja nosilce in s težavo in tresočim glasom reče tovarišem: „Z Bogom brate!“ Hoče še nekaj reči, vidi se, da bi rekel rad kaj ganljivega, ali ne more, temveč samo ponovi: „Z Bogom brate!“ Sedaj skoči k njemu tovariš pomorščak in mu dene kapo na glavo, potem se pa mirno, ravno-dušno mahajoč z rokami povrne k topu.

„Veak dan je sedem ali osem mož tako ranjenih“, reče vam pomorski častnik, ko je opazil

Janez Stampfl. Otroški vrtec se je pričel še le pred nekaterimi leti. Društvo ima mesto mnogo, mlajša in starejša, med najmlajšimi sta „Verein der Deutschen aus Gottschee“ in „Sudmark“. Človekoljubne naprave so ubožnica, mestna hranilnica in sirotišče, ki bo že letos dogotovljeno, kakor tudi misijonska hiša pri Božjem grobu. Na vsestransko prizadevanje gospe Wolseggerjeve, soproge profesorja in šolskega nadzornika, ustanovila se je dijaška kuhinja (Studentenheim), kjer dobivajo oni dijaki opoldne hrano, ki stanujejo po vaseh in radi pičlega časa med dopoldnjim in popoldnjim ukom ne morejo domov.

Na pomlad prično graditi novo železnico, a delavcev bo težko dobiti po naših krajih. Vsi trdni moški so v tujini, kjer krošnjarijo. Kedar se vrnejo, obdelujejo polje.

Zadnje ljudsko štetje je pokazalo, da je prisotnih 19.861 prebivalcev v koč. sod. okraju, odsotnih pa 3497, torej največje število na Kranjskem. Mnogo se jih seli tudi v Ameriko, tako da bi človek mislil, da morajo Kočevci izginiti, ko bi jih Slovenci ne množili. Kako to? Na izpraznjena selišča se selijo Slovenci. Ali že njih otroci so pravi Kočevci, ki ne umejo več slovenščine ali je pa nočejo. Kolikokrat se pripeti, da pri isti mizi mati moli slovenski, otroci pa odgovarjajo kočevski ali nemški. Človek bi ne verjel, ko bi ne bila istina.

Letos so se pričeli učiti v tretjem in četrtem razredu tudi nekoliko slovenščine. Kako skrbi „nemški šulferajn“ za nemške šole na Kranjskem, posebno seveda na Kočevskem, spoznamo iz tega, da je za nje potrošil v nekaterih letih že čez 100.000 gld.

In kaj je z našo cerkvijo? Počasni smo. Da stara cerkev ne zadošča potrebam, uvidi vsakdo, kdor prestopi cerkveni prag. Poleg tega je tudi nevarnost, da se ne podere. Ob viharju in kadar sneži mora biti zaprta po ukazu višjih oblastev. Letos se je to nekaterikrat pripetilo. Umrli stavbar baron Schmidt je napravil načrt za novo cerkev v romanskem slogu in preračunal stroške na 85.000 gld. Nabralo se je do sedaj okrog 12.000 gld. Polovico stroškov se pokrije s posojilom, katero se izplača v 33 letih z davčnimi prikladami. Ostalo se mora še nabrati. Meščanje so za novo cerkev vneti, ne pa okoličanje, in radi tega ne napreduje prepotrebna stvar, kakor bi bilo želeli.

Ko bi bili začeli zidati novo cerkev pred tridesetimi leti ali vsaj, ko so podrli staro sv. Jerneja, ne čutili bi ljudje bremena toliko, kakor sedaj, ko so ubožali, in hočejo letos zidati tudi novo šolsko poslopje, ki bo stalo 40.000 gld. Kopičenje bremen ob istem času pa ljudi bega in jim jemlje pogum. Dež. stavbni mojster v Novem Mestu izdeluje prav natančen proračun vseh stroškov. Ko bo izdelan, sklicala se bo konkurenčna obravnava. Ako ne bodo prostovoljno sklenili zidanja cerkve, ukrene potem glavarstvo potrebne korake.

Hripa (pri nas influenza) tudi nam ne prizanaša. Mnogo bolnikov je vzlasti po vaseh, kjer je včasih vsa hiša bolna. Tudi umrlo jih je nekaj,

med njimi zemljemerec g. Anton Delkot. V Mozeltji je razsajala davica, ki je zahtevala mnogo žrtv. Sola se je pričela še le pretekli mesec. Tudi v Črnem Potoku (Schwarzenbach) je osem otrok pomorila; v neki hiši so vsi trije otroci umrli.

Ko je prišel Kočevci v svoje sedanje domovje, ukazal je v svesti si svoje moči počasni vodi: rinn See! Voda se ni zanj zmenila, ime Rinnsee ali kočevski Rinže pa se je vendar poprijelo. Dasi voda počasi teče, da navadno oko ne vé, na katero stran, ima tudi to svojo korist. Vsemogoči stvarnik je namreč že od vekov vedel, da bo tega in tega leta neki minister Gauč, ki bo odredil, naj se skrbi za učečo se mladino, da se bo mogla gibati tudi telesno v prostih urah. In kaj bi bilo kratkočasje, kakor dirjati s smučmi po ledu? Zato se v Kočevju vsako leto naša reka Rinža odene z ledenim krilom, po katerem se mladina kratkočasi, da je veselje gledati. Največ vredno pa je to, da ni treba nikomur daleč hoditi, ampak mnogi lahko iz hiše stopivši oddrže po gladki površini. Bele race (koč. „die rācen“) pa se čudijo, da se na svetu vse spreminja in da je njih zabava z mrazom šla po vodi, hočem reči, po ledu, zakaj ljudje se vozijo po isti gladini, kjer so one imele v „saisoni“ svoje veselje. Vendar se tolažijo, da se vrne kmalu pomlad, ki vzbuja tudi njim mnogo nad, prav tako kakor pesnikom-zčetnikom.“

Dnevne novice.

V Ljubljani, 8. marca.

(Dolenjski železnici.) V današnji seji deželnega zbora kranjskega je poslanec gospod Luckmann stavil na c. kr. vlado interpelacijo, katero so podpisali vsi navzoči deželni poslanci, zakaj se tako dolgo ne razpišejo dela za dolenjski železnici, ker je že vse pripravljeno in bi bilo treba zaslužka za revno prebivalstvo itd. Gospod deželni predsednik baron Winkler je takoj odgovoril na interpelacijo, izrazil veselje, da se poslanci v toliki meri zanimajo za deželne koristi ter naglašal, da se dela vsled tega še niso razpisala, ker se politični obhod zaradi slabega vremena ni mogel dokončati, da pa se bode gotovo že ta mesec zgodilo in se dela prej ko mogoče razpišejo. Deželni zbor je z zadovoljenjem vzel na znanje ta odgovor.

(Koncert pevskega zbora „Glasbene Matice“) pod vodstvom g. M. Hubada bode prihodnjo soboto, 12. marca, v veliki dvorani filharmoničnega društva. Mešani zbor bode prvič pel težje in obsejše skladbe, Dvořakov „149. psalm“, cerkveni zbor iz Mascagnijeve opere „Cavalleria rusticana“ in Foersterjevo „Ljubico“ (besede Pagliaruzzi-jeve). Iz posebne prijaznosti nastopil bode v dveh točkah tudi operni pevec gosp. Tertnik, naš rojak, o čegar izredno lepih vspehih smo že mnogo čuli. Poleg tega bode pel še ženski zbor dve češki skladbi in moški zbor eno slovensko Medvėdovo. Na vijolino pa bode sviral gospod Bandis, spremljan po g. Hoffmeisteru. Natančni vsprej priobčimo jutri. Že iz tega pregleda

to čuvstvo je ljubezen do domovine. Še-le sedaj so pripovedovanja o prvih časih obleganja Sebastopolja, ko v njem še ni bilo utrd, ni bilo vojsk, ni bilo fizične zmožnosti, držati ga, in vendar ni bilo majmanjše dvombe, da ga ne oddamo sovražniku — o času, ko je ta junak, vreden stare Grške — Korinlov, ogledoval vojsko in govoril: „Rajši umrjemo, dragi moji, nego pa predamo Sebastopol!“ in so mu odgovarjali naši ruski vojaki, ki ne poznajo nobenih fraz: „umrjemo, ura!“ — še-le sedaj so pripovedovanja o teh časih nehala biti za nas lepe zgodovinske pravljice in postala verjetna dejanja. Vi jasno razumete, predstavite si te ljudi, katere ste ravno kar videli, te junake, kateri v težavnih časih niso zgubili poguma, temveč bili vedno srčnejši in so se z veseljem pripravljali za smrt, pa ne za mesto, temveč za domovino. Za dolgo bo še pustila v Rusiji velike sledi ta epopeja Sebastopolja, kateri junak je bil narod ruski.

Bliza se večer. Solnce je baš pred zahodom izšlo iz sive oblakov, pokrivajočih nebo, nakrat je z rumeno svetlobo osvetilo sive oblake, zeleno morje, pokrito z ladijami in čolni, vedno gibljajočimi, bela mestna poslopja in ljudi, gibajoče se po ulicah. Po vodi se širijo zvoki starega valčka, katerega igra vojaška godba na bregu, in pa grom streljanja z utrd, ki čudno odmeva.

(Dalje sledi.)

se vidi vzvišeni smoter koncerta. Jasno pa je zajedno, da se tak koncert ne more vršiti na poljubnem, petju neprikladnem kraju, ako naj se doseže s produkcijo res to, kar je nje namen, „Glasbena Matica“ je prosila pred vsem — in to že 28. januarja t. l. — redutne dvorane. Slavní deželni odbor jo je radovoljno obljubil za slučaj, ako ne bode deželnega zbora. Ko je pa le-ta začel zborovati, naznanil je slavní deželni odbor „Glasbeni Matici“, da mora dvorano odkloniti. Ponovljena prošnja, da bi se vendar dvorana za jeden večer izpraznila, bila je odbita, ker se je večina deželnega odbora temu protivila. Ker pa v Ljubljani ni nobene druge dvorane za velike koncerte, izostati bi bil moral koncert popolnoma. Preložiti se namreč ne dá iz mnogih razlogov, med katerimi naj se omenjata samo ta dva, da priredi „Glasbena Matica“ po Veliki Noči zgodovinski koncert Galusov, kakor je že lani sklenila, in da je vezana, še v postnem času prirediti drugi koncert v ljubljanski čitalnici. Koncert se pa tudi ni mogel prej vršiti. Ne gledé na to, da je prepustni čas zaradi premnogih drugih zabav malo pripraven za koncerte — prvi termin 13. svečana n. pr. je bil onemogočen po kolesarskem plesu — vojaška godba, ki spremlja zборе, oddana je bila za vse predpustne sobote in nedelje. — „Glasbena Matica“ je bila torej v čudni zágati: ali opustiti koncert, ali pa najeti edino pripravno dvorano filharmoničnega društva. Po treznem premišljevanju odločila se je za poslednjo in jo najela za 50 gld. Toliko v pojasnilo!

(O umetniku Ganglu) se nam poroča, da so bila poročila o njegovi umobolnosti pretirana in da se mu obrača zdravje na bolje. Skupina njegova na pročelju deželnega gledišča je skoro dovršena, Gangel bi bil imel opraviti na svojem umotvoru samo še eden mesec.

(Osebnost.) Naš rojak, g. Frán Hubad, profesor na prvi državni gimnaziji v Gradcu, je poklican v ministerstvo za uk in bogočastje, in sicer za eno leto.

(Umrli) je včeraj popoldne v Kamniku iznenada c. kr. davkarski višji nadzornik g. Iv. Steska v 55. letu dōbe svoje. Pogreb bode jutri popoldne ob polu 5. uri. R. I. P.!

(Gosp. dr. Matija Hudnik) je odprl svojo advokatsko pisarnico v Ljubljani, Gospodske ulice št. 19, kjer je bila poprej pisarna pokojnega dr. V. Zarnika. G. dr. Hudnik je vrl narodnjak in izvrsten jurist.

(Stalno nameščen) v Hotiču, gospod Štefan Birk, doslej pomožni učitelj na Vrhpolju pri Moravčah.

(Iz Št. Petra) na Notranjskem se nam poroča, da je bila dné 6. t. m. popoldne volitev podžupana. Namesto prejšnjega g. P. Zele-ta je izvoljen gospod Matej Medica, posestnik in trgovec v Št. Petru.

(Družbi sv. Cirila in Metoda) je podaril ud njenega vodstva, prečast. g. kanonik Andrej Zamejic, našim šolskim potrebam nenavadno umešten dar, namreč štirinajst „Vrtčevih“ letnikov, posamična vezka od leta 1873 in 1878, pa letnike od 1880 do 1891. leta, s pripomnjo, „naj je upravníštvo po svoji dobri volji podari podružnicam“; čast. g. Ivan Cotelj, župnik v Kanfanari v Istri, pa nam je v isti namen poslal do sedaj najobilnejšo zbirko knjig družbe sv. Mohorja. — Naša najmlajša, druga ženska podružnica na zelenem Štírskem, v prijaznem Ormožu, nas je že razveselila s 100 gld., kar je lepa priča požrtvovalnosti vrlíh tamošnjíh rodoljubkinj. — Tudi domači narodni zavodi se nas dobrotno spominjajo. „Kmetška posojilnica ljubljanske okolice“ in pa ona na Vrhniku sta nam poslali po 20 gld., „Notranjska posojilnica“ v Postojni 10 gld., „Okrajna posojilnica v Kamniku“ pa 5 gld. — Slavno okrajno sodišče v Zatičini nam je naznanilo, da je Jože Podržaj iz Vrhpolja plačnik onih 5 gld., ki nam jih je vsled svoje zadnje volje zapustila Marija Hribar iz Artižjevasi. — Dragi nam neimenovane c iz Istre nam je naklonil 5 gld.; vrlí domorodec, gospod E. Pegan, nam nabral v veseli družbi v Vipavi 2 gld. 36 kr., in slavno „Bratno društvo v Nabrežini“ je pri banketu 1. t. m. zložilo za družbo 2 gld. 20 kr. — Za vse te darove iz raznih slovenskih pokrajin, ki pričajo o požrtvovalnem tekmovalju posameznikov ter sl. društev v korist slovenskega šolstva, izreka prísrečno zahvalo

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

strah na vašem obrazu, potem pa zevajoč zvije cigareto iz rumenega papirja...

Sedaj, ko ste videli branitelje Sebastopolja na mestu brambe, greste nazaj ne zmeneč se za kroglice, ki žvižgajo po vsej poti do podrtega gledališča — greste mirno in navdušeno. Odnegli ste od tod, kar je glavna stvar, trdno prepričanje, da ni mogoče omajati sile ruskega naroda. Te sile pa niste videli v množini travverz, prsibravov, hitro narejenih jarkov, podkopov, topov in drugih takih stvari, od katerih nečesar ne razumete, videli ste jo v očeh, besedah, vedenju, v tem, kar se imenuje duh braniteljev sebastopoljskih. To, kar delajo, delajo tako prosto, tako neprisiljeno in brez truda, tako da ste prepričani, da morejo storiti stokrat več: ... da morejo storiti vse. Vi razumete, da to čuvstvo, ki jih goni k delu, ni čuvstvo malenkosti, častiblepja in pozabljivosti, to je neko drugo mogočnejše čuvstvo, ki je naredilo iz njih ljudi tako mirno živeče mej kroglijami, mej stoterimi smrtnimi slučajnostmi namesto jedne, kateri smo podvrženi vsi ljudje, ljudi živeče sredi neprestanega truda v bidenju in blatu. Zaradi kacega križa, zaradi časti ali pa vsled pretenja ne morejo ljudje prevzeti teh strahot: biti mora drugi, visok, spodbuden vzrok. Ta vzrok je čuvstvo, sramežljivo čuvstvo, katerega Rus malo kdaj kaže, katero pa leži v globini njegove duše —

(Ameriške trte.) C. kr. okrajno glavarstvo v Krškem naznanja, da se bodo iz državne trsnice v Kostanjevici naročnikom ameriških trt rezniki na podlagi nakaza visocega c. kr. ministerstva za poljedelstvo dné 4. februarija 1892, šte. 1893 v kostanjevskem gradu od dné 14. marca do 28. marca vsak dan od 8. do 11 $\frac{1}{2}$ ure dopoldne, od 1 $\frac{1}{2}$ do 6. ure popoldne prodajali; od 28. marca do 7. aprila pa po prejšnjem oglasilu pri nadzorniku trtnice, J. Kalinu v Kostanjevici; od 7. aprila pa se ne bodo več oddajali. Kup za reznike se mora takoj plačati.

(Prvi slovenski katoliški shod ter nemški liberalci.) Iz Celovca nam piše prijatelj našemu listu: Kako dobro ste jo z nameravanim I. slovenskim katoliškim shodom pogodili, kaže najbolj odmev v nemško-liberalnem časopisu. Tukajšnji zloglasni monitèr koroških laži-liberalcev „Freie Stimmen“ je slov. katoliškemu shodu v svoji številki z dné 3. t. m. posvetil svoj uvodni članek (dopis z Dunaja), ki na novo priča s kakim, uprav satanskim sovraštvom framasonski talmi-liberalizem zasleduje slovensko-katoliško gibanje. Znano je, s koliko zlobnostjo nam nasprotni nemško-liberalni listi pobijajo vsak pojav slovenskega ali katoliškega življa. Umevno torej, da je po naznanjenem slovensko-katoliškem shodu žolč teh kričačev vskipel do vrhunca. To javlja najbolj omenjeni članek, v katerem nepoznati dopisün meša otrobe o „slovenisch-nationaler Katholikentag des Zukunftskönigreiches „Slovenien“ ter tóči krokodilove solze, da se shoda ne morejo udeležiti tudi Nemei in Lahi, ki živé na slovenskih tleh, „selbst wenn sie Gelüste nach dem Katholikentage tragen sollten.“ — Na pomoč proti nameravanemu katoliškemu shodu kliče tudi — višje cerkvene oblasti (sic!) češ, da je slovenski katoliški shod zoper smotre katoliške cerkve, „ki ni jednostransko-narodna naprava.“ Svojo tanko vest in vzorno skrb za blagor katoliške cerkve tolaži pa z naslednjim, res klasičnim razlogom: „das geht uns aber gar nichts an, sondern wäre Sache der kirchlichen Factoren, welche den allgemeinen Charakter der katholischen Kirche zu wahren haben.“ !!! — Seve, da mora v strahovanje bralcev služiti zopet ona že davno obrabljena fraza o grozni pošasti — panslavizmu (!), kojoj pošast so si izmislili naši narodni nasprotniki in katere se vedno poslužujejo kedar treba doseči kak poseben „knalleffekt.“! Dopisün z Dunaja modruje, da se s slov. katol. shodom pripravlja pot panslavizmu. Mnogo drugih nesanih budalostij se še nahaja v članku. — Najboljši odgovor na vse tako pisarenje in natolcevanje bode, da se vsi slovenski krogi zjedinijo v to, da se vrši I. slov. katol. shod kolikor mogoče slovesno, častno za verno slovensko ljudstvo, — da se po njem na novo utrdi in ojači slovensko-katoliško prepričanje med slovenskim ljudstvom. V to pomози Bog! Nemškutarski laži-liberalizem čuti, da mu gre na Slovenskem že trdo za kožo, in „hinc illae lacrimae!“

(Koroška hranilnica v Celovcu) je imela svoj občni zbor dné 26. febr. t. l. Glavni zakladi so iznašali 17,051.427 gld. 24 $\frac{1}{2}$ kr, zaloga (reservni zaklad) 2,275.583 gld. 14 $\frac{1}{2}$ kr, vkupe 19,327.583 gld. 39 kr. Na hipoteke je izposojenih 9,555.598 gld. 59 kr. Od strank vloženih 16,799.963 gld. 5 kr. — V dobrodelne namene je hranilnica darovala 69.560 gld.; največ celovski mestni občini za razširjanje in olepšanje mesta (15 000 gld.), 7500 gld. za dovršitev strokovne šole v Borovljah, po 5000 gl. za gradnjo zavetišča in ceste ob Vrbskem jezero, po

4000 gld. za gradnjo zavodov za slepce in mutce, itd. Razna cerkvena dobrodelna društva so dobila 1550 gld. —

(Neumno, pa vendar resnično.) Piše se nam: V neki občini na Goriškem tik kranjske meje se je velika večina ljudstva odpovedala vživanju olja, in kaj je temu uzrok? Napačne besede, ki se berejo v letošnjem „Koledarju“ družbe sv. Mohorja na strani 63, v 2. predelku, v 4. odstavku. Skoro vsem se je olje tako pristudilo, da v pomanjkanju druge zabele sosebno zdaj v postu rajši nezabeljeno jedó, nego da bi se olja posluževali. Sliši se, da imajo tudi drugod — po Ipavi in po Krasu — mnogo posnemovalcev; gotovo se bodo ti predsodki vedno bolj med ljudstvom širili. Naj bi torej prihodnji „Koledar“ družbe sv. Mohorja to stvar ljudém bolje pojasnil. — Dostavek vredništva: Na dotičnem mestu govori pisatelj o palmovem olju, a naši ljudje ne poznajo tega olja. Ali bi ne veljalo tako pojasniti?

(Iz Celovca) se nam poroča z dné 6. t. m.: Svečan skazal se je jako pustega in neprijetno deževno-hladnega. Solnca malone ves mesec ni bilo videti in ker se je sneg že jel tajati, so pota jako slaba. Minoli četrtek je ves dan snežilo in od več strani prihajajo poročila o zametih. Na Predilu je bil ves promet ustavljen. Predvčerajšnjem je nastopilo jasno solnčno vreme, danes zjutraj hud mraz. — Letošnji dolgi predpust je bil za tukajšnje lahkoživce še prekratek in plešejo i zdaj vrlo naprej, tako da mej pustom in postom ni prav nobenega razločka. — V Škofljah ob Vrbskem jezeru se je utihotapil dné 28. febr. med popoldansko službo Božjo tat v tamošnje župnišče in odnesel iz cerkvene blagajnice okrog 200 gld. gotovine, zlasti srebrnine. Vrednostnih papirjev se ni dotaknil.

(Iz Kanalske doline na Koroškem) se nam piše: Znano je, kakšni prijatelji nam Slovencem so naši ljudsko-šolski učitelji. Ne branijo se sicer slovenskih novcev, s katerimi je plačujemo, a zato porabijo vsako priložnost, da se skažejo nasprotne našim težnjam in privržence prenapetim nemškutarjem, Nemece „ohne Furcht und Tadel“. Da to svoje mišljenje dokažejo, ne bojé se raznih junaških činov, ki so pa včasih res dvomljive vrednosti. Zlasti si prizadevajo izlivati svoj žolč nad našim vrlim „Mirom“. Takšnega „junaka“ pokazal se je tudi učitelj v Ovčji Vasi, R. W., znan kot hud nasprotnik slovenski šoli. Vlovil je, ne vémo, kako, tri iztise „Mira“ in jih poslal vredništvu nazaj, s par debelimi, neotesanimi opazkami, češ, da posestnik St. M. ne želi tega lista, da ga ni naročil, in da roma list, ako se še nadalje dološilja, nečitan v ogenj! — Vredništvo „Mira“ se je začudilo, kako kmet St. M., ki je bil list sam naročil in plačal, nakrat pošilja „Mir“ nazaj, ter je natančneje povpraševalo, odkud to? In pokazalo se je, da omenjeni naduti učitelj kar na svojo roko, ne da bi imel od naročnikov dovoljenje, pošiljal list nazaj! Tako početje obsoja najbolj samo sebe in zasluži Greuterjev medmet: „Pfui!“

Telegrami.

Dunaj, 8. marca. Finančni minister je opoldne pozdravil enketo, ki se bode bavila z vravnavo valute.

Praga, 8. marca. Deželnemu zboru je vlada predložila predlogo o spravi.

Zagreb, 7. marca. Namestnega škofa Gašparića je danes med sv. mašo zadel mrtvoud. Vodstvo nadškofijske pisarne je prevzel kanonik Rački.

Budimpešta, 8. marca. Trgovski minister je državnemu zboru predložil začasno vravnavo trgovskih razmer s Srbijo, nato se je pričela adresna debata. Gorenja zbornica je brez debate sprejela adresni načrt.

Tuji.

6. marca.

Pri **Maliču**: Julija Steiner, dvornega svetovalca soproga; Reuter; Buxbaum, Herzl, Singer, Riedl, Hostnik, potovalci, z Dunaja. — Spintre iz Kočevja — Terpotitz, ravnatelj, iz Trbovelj. — Steinharter, trgovec, iz Monakovega. — Hamar, potovalec, iz Trsta — Tautscher iz Ljubljane. — Körosy, potovalec, iz Budimpešte.

Pri **Slonu**: Smith, posestnik tovarne; Lewinsky, dvorni gledališki igralec; Speiser, Schlesinger, Lustig, trgovci, z Dunaja. — Mohoriš in Izabela Fasolt iz Opatije. — Buchich iz Zadra. — dr. Binter s soprogo iz Kamnika. — Hochsinger z Ogorskega. — Koprivšek, gim. profesor, iz Novega Mesta. — Trojan, trgovec, iz Grada. — Laekenbacher, trgovec, in Enes, iz Trsta.

Pri **Južnem kolodvoru**: Pokorny, major v pok., iz Celja. — Hillebrand, trgovec, in Partel, iz Trsta.

Pri **avstrijskem caru**: Liederman iz St. Andraža. — Ferjan, uradnikova soproga, iz Sevnice.

Pri **bavarskem dvoru**: Hafner, not. kand., iz Brda,

Vremensko sporočilo.

Dan	Cas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakometa v mm	toplomera po Celziju			
7. u. zjut.	733.8	-12.2	sl. vzh.	jasno	
8. u. pop.	731.1	-1.6	"	"	0.00
9. u. zveč.	730.7	-6.8	"	"	
Srednja temperatura -6.9°, za 4.9° pod normalom.					

A. Kališ, 128 2—2

konces. zavod za posredovanje pri zaseb. opravilih v Ljubljani na Prešernovem trgu šte. 3.

prodaja:

1 **majhno graščino** na Spodnjem Štajerskem, okraja Celjskega, z vsemi poslopji, sadnim vrtom, vinskimi goricami, senočetmi, poljem in gozdom, skupaj 16 oral, za 8000 gld.;
1 **veliko posestvo** na Gorenjskem pri Begunjah z nadstropno hišo in drugim gospodarskim poslopjem, strojarnico z vso opravo, mlinom, poljem, travniki in gozdom, v katerem se nahaja čez 600 debelih smrek, za 10,000 gl.;
1 **hiša s travnikom** (za lesno kupčijo posebno pripravno) v Kranji, Kokerskim predmestju; za 4000 gld.;
v **Ljubljanski okolici**, blizu železniške postaje **Zalog 1 velika hiša s žago** na močni vodi, hlevom, poljem in gozdom in 1 **posestvo** obstoječo iz hiše in gospodarskih poslopji, poljem, travnikom in gozdom;
več hiš v Ljubljani velikih in manjih, tudi z vrtom;
veliko in manjo gostilno;
jako lepo bališče novo; **hišno opravo za spalno sobo**, umetno izdelano v staronemškem slogu in **drugo hišno opravo**;
Oddaja v najem prodajalnice in lepe mesečne sobe.
Išče stanovanja velika in majhna

Umetne zobe in zobovja

stavlja na način, ki ne provzroči nikakih bolečin, ter opravlja vse **zobne operacije** in **zobna plombovanja**

A. PAICHEL,

(12) 16 **zobozdravnik** (7)
pri Hradeckega mostu I. nadstr.

Dunajska borza.

Dné 8. marca.

Papirna renta 5%, 16% davka	94 gld. 55 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	94 " 05 "
Zlata renta 4%, davka prosta	110 " 35 "
Papirna renta 5%, davka prosta	102 " 80 "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	1028 " — "
Kreditne akcije, 160 gld.	308 " 25 "
London, 10 funtov strl.	118 " 80 "
Napoleonodor (20 fr.)	9 " 43 $\frac{1}{2}$ "
Cesarski cekini	5 " 59 "
Nemških mark 100	58 " 12 $\frac{1}{2}$ "

Dné 7. marca.

Ogerska zlata renta 4%	107 gld. 35 kr.
Ogerska papirna renta 5%	101 " 95 "
4% državne srečke 1. 1854., 250 gld.	138 " 50 "
5% državne srečke 1. 1860., 100 gld.	147 " 50 "
Državne srečke 1. 1864., 100 gld.	180 " 50 "
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	96 " 15 "
Zastavna pisma " " " " 4 $\frac{1}{2}$ %	100 " 50 "
Kreditne srečke, 100 gld.	185 " 50 "
St. Genois srečke, 40 gld.	60 " — "

Ljubljanske srečke, 20 gld.	22 gld. 25 kr.
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	17 " 70 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	21 " 25 "
Salmove srečke, 40 gld.	61 " — "
Windischgraezove srečke, 20 gld.	58 " — "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	150 " 90 "
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v. 2850	" — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	81 " 50 "
Papirni rubelj	1 " 19 $\frac{1}{2}$ "
Laških lir 100	45 " 65 "

MERCUR menjarnična delniška družba na Dunaju,

I., Wollzeile šte. 10.
Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.

Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za nalaganje glavnice priporočamo:

- 4% gališke propinacijske zadolžnice.
- 4 $\frac{1}{2}$ % zastavna pisma peštanske ogerske komercijonalne banke.
- 4 $\frac{1}{2}$ % komunalne obveznice ogerske hipotečne banke z 10% premijo.

Na te papirje daje posojila avstro-ogerska banka in podružnice njene.

Z le 6 gld. se lahko dobí 300.000 gld. že 1. aprila.

Dun. komunalne promese

Glavni dobitek 200.000 gld. av. velj.

Tisine promese

Glavni dobitek 100.000 gld. a. v.

Obe vkupe le 6 gld.!